

КАФЕДРА ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ТА БІЗНЕСУ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан

доц. А. В. Сташин

_____ (підпис)

23 січня 2020 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІНВЕСТУВАННЯ»

галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

освітня програма: Фінанси, митна та податкова справа

освітній ступінь: бакалавр

ЛЬВІВ 2020

Програма навчальної дисципліни «Інвестування» для студентів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» освітнього ступеня бакалавр.

«9» січня 2020 р. – 10 с.

Розробник: Гринчишин Я.М., кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансового менеджменту

Розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри фінансового менеджменту
Протокол від «9» січня 2020 р. № 6.

Завідувач кафедри
фінансового менеджменту, д.е.н., проф. _____ Ситник Н.С.

«9» січня 2020 р.

Розглянуто та ухвалено Вченою радою факультету управління фінансами та бізнесу
Протокол № 7 від «23» січня 2020 р.

ЗМІНИ
до програми навчальної дисципліни

Навчальний рік	Дата засідання кафедри (перезатвердження робочої програми)	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

© Гринчишин Я.М., 2020 рік
© ЛНУ імені Івана Франка, 2020 рік

РОЗДІЛ 1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Предмет навчальної дисципліни

Предметом навчальної дисципліни «Інвестування» є економічні відносини, що виникають у сфері інвестування на різних рівнях господарювання.

Мета навчальної дисципліни

Мета дисципліни «Інвестування» – формування знань щодо сутності механізму функціонування інвестиційного процесу, зокрема: допомогти студентам опанувати теорію і практику управління інвестиційною діяльністю підприємств, засвоїти форми та напрямки інвестування; сформувати теоретичну та методологічну базу, необхідну для вільного володіння практикою використання інвестиційних інструментів; виробити вміння оцінювати й аналізувати інвестиційну політику, що проводиться в країні, а також оцінювати інвестиційні портфелі та інвестиційні проекти.

Основні завдання

Основними завданнями вивчення дисципліни «Інвестування» є:

- визначити економічний зміст інвестування, його основні форми та об'єкти;
- здійснити класифікацію інвестицій та визначити їх особливості;
- проаналізувати специфіку діяльності суб'єктів і інститутів інвестиційного ринку;
- визначити правове поле інвестиційної діяльності України;
- розглянути методологічний інструментарій інвестування;
- визначити принципи формування інвестиційної стратегії і тактики інвестора;
- засвоїти принципи і методи інвестування в цінні папери;
- засвоїти принципи і методи інвестування в реальні активи;
- розглянути методологію розробки бізнес-планів;
- визначити основні інвестиційні джерела.

1.1. Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Макроекономіка	Фінансовий аналіз
Мікроекономіка	Фінансовий ринок
Економіка підприємств	Управління фінансами суб'єктів господарювання
Фінанси суб'єктів підприємництва	
Корпоративні фінанси	

1.2. Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Компетентності	Результати навчання
Здатність досліджувати тенденції розвитку інвестування за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу	Знати і розуміти теоретичні основи інвестування суб'єктів господарювання
Розуміння особливостей функціонування сучасного фондового ринку та його ролі у фінансовому інвестуванні	Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для визначення ефективності інвестиційного процесу
Здатність до діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання при обґрунтуванні доцільності інвестування	Розуміти принципи, методи та інструменти інвестування суб'єктів господарювання
Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач що інвестування суб'єктів господарювання	Розуміти методологію оцінки, аналізу економічної ефективності інвестиційних рішень
Здатність застосовувати знання законодавства у сфері інвестування	Знати джерела і способи фінансування інвестиційного процесу
Здатність виконувати контрольні функції при здійсненні моніторингу інвестиційного процесу	Вміти оптимізувати структуру портфеля фінансових інвестицій компанії

РОЗДІЛ 2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер теми	Назва теми
1.	Методологічні основи інвестування
2.	Суб'єкти й об'єкти інвестиційної діяльності
3.	Фінансові інвестиції
4.	Інвестиції в засоби виробництва
5.	Інноваційна форма інвестицій
6.	Залучення іноземного капіталу
7.	Обґрунтування доцільності інвестування
8.	Інвестиційні проекти
9.	Фінансове забезпечення інвестиційного процесу
10.	Менеджмент інвестицій
11.	Організаційно-правове регулювання взаємодії суб'єктів інвестиційної діяльності
12.	Використання інвестицій

РОЗДІЛ 3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Методологічні основи інвестування

Сутність інвестицій. Структура цінностей, що належать до інвестицій. Ознаки інвестицій. Класифікація інвестицій. Форми інвестування.

Інвестиційна діяльність. Особливості інвестиційної діяльності. Види та форми інвестиційної діяльності. Чисті інвестиції. Валові інвестиції. Учасники інвестиційної діяльності. Мета інвестиційної діяльності. Спрямованість інвестиційної діяльності. Інвестиційний процес. Інвестиційний ринок.

Роль інвестицій у розвитку економічних процесів. Інвестиційний клімат. Ефекти від залучення інвестицій – економічні, соціальні, екологічні. Основні причини, які стримують приплив інвестицій в Україну. Шляхи активізації інвестування.

Тема 2. Суб'єкти й об'єкти інвестиційної діяльності

Об'єкти інвестиційної діяльності. Інвестиційний проект. Інвестиційний портфель.

Суб'єкти інвестиційної діяльності. Інвестори та учасники інвестиційної діяльності. Основні принципи інвестиційної діяльності. Права суб'єктів інвестиційної діяльності. Обов'язки інвесторів.

Виробничо-господарські утворення. Холдингові компанії, промислово-фінансові групи, фінансові компанії. Функції фінансових установ. Інститути спільного інвестування.

Держава як суб'єкт інвестування. Форми участі держави в процесі інвестування. Нормативна база щодо регулювання інвестиційної діяльності. Інституційне забезпечення інвестиційної діяльності. Методи державного стимулювання інвестиційної діяльності.

Напрями та об'єкти інвестування. Мотивація інвестиційної діяльності.

Тема 3. Фінансові інвестиції

Економічна сутність фінансових інвестицій. Чинники, що впливають на здійснення фінансових інвестицій. Особливості здійснення фінансових інвестицій. Форми фінансового інвестування.

Класифікація фінансових інвестицій. Методи обліку фінансових інвестицій.

Інструменти фінансового інвестування. Цінні папери. Ринкові цінні папери. Боргові цінні папери. Іпотечні цінні папери.

Акції. Прості акції. Привілейовані акції. Облігації. Похідні цінні папери. Деривативи. Депозитарні розписки.

Ринок цінних паперів, його завдання. Особливості фондового ринку України. Розвиток фондового ринку. Сегментація фондового ринку. Визначення загального стану фондового ринку. Фондові індекси. Державне регулювання фондового ринку.

Учасники ринку цінних паперів та їх функції. Емітенти. Інвестори. Саморегульвні організації. Професійні учасники фондового ринку. Національна депозитарна система.

Аналіз та оцінка ефективності фінансових інвестицій. Оцінка інвестицій в цінні папери.

Інфраструктура ринку цінних паперів. Фондова біржа, принципи функціонування та функції. Члени фондової біржі, їх функції.

Поняття та типи інвестиційних портфельів. Мета і цілі формування інвестиційного портфеля. Порядок формування портфеля інвестиційного портфеля.

Тема 4. Інвестиції в засоби виробництва

Економічна сутність інвестицій в засоби виробництва. Об'єкти реальних інвестицій.

Види реальних інвестицій. Капітальні інвестиції. Інноваційні інвестиції. Управління реальними інвестиціями.

Інвестиції в основний і оборотний капітал. Прямі й портфельні інвестиції.

Капіталовкладення. Об'єкти капіталовкладень. Джерела капіталовкладень. Функції капіталовкладень. Класифікація капіталовкладень.

Інвестиції в нематеріальні активи.

Фінансування реальних інвестицій.

Тема 5. Інноваційна форма інвестицій.

Економічна сутність інновацій та інноваційного процесу. Класифікація інновацій. Інноваційна діяльність. Інноваційний процес. Особливості інноваційного процесу.

Об'єкти та суб'єкти інноваційної діяльності. Інноваційний проект. Інноваційна продукція.

Інноваційне підприємство. Інноваційні структури. Технополіс. Технопарк. Трансфертна технологія. Бізнес-інкубатори. Венчурні компанії.

Критерії оцінки інноваційних проектів підприємств.

Особливості оцінки ефективності інтелектуальних інвестицій.

Фінансова підтримка інноваційної діяльності. Венчурне фінансування.

Державне регулювання інноваційної діяльності в Україні.

Тема 6. Залучення іноземного капіталу

Характеристика іноземних інвестицій. Мета іноземних інвестицій. Пріоритетні завдання, які мають розв'язати іноземні інвестиції. Чинники, що впливають на обсяги іноземних інвестицій. Види іноземних інвестицій. Форми здійснення іноземних інвестицій.

Інвестиційна привабливість. Критерії інвестиційної привабливості. Інвестиційний клімат. Поняття інвестиційного клімату. Чинники, що впливають на інвестиційний клімат держави. Загальна оцінка інвестиційного клімату в Україні на макроекономічному рівні. Шляхи активізації інвестування.

Основні напрями міжнародної інвестиційної діяльності. Правовий статус підприємств з іноземними інвестиціями, порядок їх створення. Міжнародні фінансово-кредитні інститути та їх напрями діяльності на інвестиційному ринку.

Державна політика щодо залучення іноземних інвестицій та державні гарантії їх захисту.

Тема 7. Обґрунтування доцільності інвестування

Інвестиційні ризики. Концепція і вимірювання інвестиційних ризиків. Поняття інвестиційного ризику. Фактори ризику. Види ризиків. Етапи оцінки реальних ризиків інвестиційних проектів. Заходи щодо запобігання ризикам та їх зменшення.

Теорія оцінки інвестицій. Концепція вартості грошей у часі. Визначення вартості інвестицій на основі простих процентів. Порядок застосування складних процентів в інвестиційній теорії. Методика розрахунку вартості грошових потоків в часі.

Методи оцінювання ефективності інвестицій. Основні принципи оцінки ефективності. Міжнародні та національні стандарти оцінки. Оцінка інфляції. Оцінка інвестиційних ризиків.

Тема 8. Інвестиційні проекти

Поняття інвестиційного проекту. Порядок розробки інвестиційного проекту. Класифікація інвестиційних проектів. Життєвий цикл проекту.

Техніко-економічне обґрунтування інвестиційного проекту. Бізнес-план інвестиційного проекту. Принципи складання бізнес-плану інвестиційного проекту. Етапи формування інвестиційного бізнес-плану.

Аналіз інвестиційного проекту. Предмет, об'єкти, суб'єкти, методи і прийоми аналізу.

Методи оцінки інвестиційного проекту. Базові принципи оцінки. Етапи оцінки. Показники оцінки ефективності інвестиційних проектів. Статичні методи. Динамічні методи.

Аналіз факторів невизначеності та ризику в оцінці інвестиційного проекту. Проектний ризик, його особливості. Класифікація проектних ризиків. Управління проектними ризиками.

Тема 9. Фінансове забезпечення інвестиційного процесу

Джерела фінансування інвестиційної діяльності. Класифікація інвестиційних ресурсів. Принципи формування інвестиційних ресурсів. Стратегія формування інвестиційних ресурсів. Розрахунок загального обсягу інвестиційних ресурсів реального інвестиційного проекту.

Внутрішні джерела інвестицій. Зовнішні джерела інвестицій. Чинники вибору джерел фінансування.

Методи та інструменти залучення ресурсів на інвестиційному ринку. Самофінансування. Акціонування. Боргове фінансування. Лізинг. Інвестиційний кредит. Державне фінансування інвестиційних проектів.

Оцінка вартості акумульованих інвестиційних ресурсів. Методи оптимізації структури інвестиційних ресурсів. Фінансовий, операційний і загальний леверидж.

Тема 10. Менеджмент інвестицій

Сутність та принципи інвестиційного менеджменту. Завдання і функції інвестиційного менеджменту. Вибір підприємств щодо інвестування.

Цілі та завдання управління інвестиційною діяльністю підприємства. Принципи і послідовність розроблення інвестиційної стратегії підприємства. Індикативне планування інвестицій.

Макроекономічне регулювання інвестиційного процесу. Особливості державного макроекономічного регулювання інвестиційного процесу в Україні. Підходи стосовно державного втручання в інвестиційний процес. Засоби регулювання інвестиційного процесу в державі. Визначення пріоритетів вкладень. Засоби впливу на інвестиційні процеси.

Тема 11. Організаційно-правове регулювання взаємодії суб'єктів інвестиційної діяльності

Способи реалізації інвестиційних проектів. Договірні відносини в процесі реалізації інвестиційних проектів. Види договорів.

Поняття про тендери. Тендерна документація, принципи її опрацювання. Порядок підписання та подання тендерних пропозицій. Організація проведення торгів. Способи проведення тендерів. Оферта.

Нормативно-правова база регулювання інвестиційної діяльності.

Тема 12. Використання інвестицій.

Організація управління реалізацією інвестиційного процесу. Матеріально-технічне забезпечення інвестиційного процесу.

Моніторинг інвестиційного процесу. Види моніторингів суб'єктів інвестиційного процесу. Маркетинговий моніторинг. Фінансовий моніторинг. Технічний моніторинг. Моніторинг державного будівництва.

Введення в дію об'єктів інвестування. Стадії прийомки виконаних робіт і готових об'єктів.

РОЗДІЛ 4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

4.1. Основна література

1. Борщ Л. М., Герасимова С. В. Інвестування: теорія і практика : навч. посіб. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Київ : Знання, 2007. 685 с.
2. Вовчак О. Д. Інвестування : навч. посіб. Львів : Новий світ-2000, 2008. 544 с.
3. Захарченко Н.В. Інвестування: навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої школи. Одеса : Атлант ВОИ СОІУ, 2018. 184 с.
4. Інвестування : підруч. / Гриньова В.М., Коюда В.О., Лепейко Т.І., Коюда О. П. Київ : Знання, 2008. 452 с. - <https://westudents.com.ua/knigi/207-nvestuvannya-grinova-vm.html>
5. Інвестування : практикум / Майорова Т. В. та ін. ; за наук. ред. Т. В. Майорової. Київ : КНЕУ, 2012. 577 с.
6. Кириченко О. А., Єрохін. С. А. Інвестування : підруч. Київ : Знання, 2009. 573 с.
7. Луців Б. Л., Кравчук І. С., Сас Б. Б. Інвестування : підруч. Тернопіль : Економічна думка, 2014. 544 с.
8. Сазонець І. Л. Інвестування: євроінтеграційний напрям : навч. посіб. Дніпропетровськ : Вид-во Дніпропетр. нац. ун-ту, 2007. 120 с.
9. Сазонець І. Л., Сучкова О. Д. Інвестиційна діяльність корпорацій : навч. посіб. Київ : МАУП, 2007. 192 с.
10. Сазонець І. Л., Федорова В. А. Інвестування : підруч. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 312 с. <https://uchebnik-online.net/book/868-investuvannya-pidruchnik-sazonec-i-l-fedorova-v-a.html>
11. Скрипник Г. О., Гераймович В. Л. Інвестування : навч. посіб. Київ : Компринт, 2015. 307 с.
12. Федоренко В. Інвестування : підруч. Київ : Алерта, 2016. 448 с.

4.2. Додаткова література

13. Безродна С. М., Миськова Н. В. Інвестування : компендіум. Чернівці, 2013. 200 с. http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/34021/1/Bezrodna_Investuvannia_2013.pdf
14. Богдан Т. П. Активізація та підвищення якості державних інвестицій в Україні. *Фінанси України*. 2019. № 3. С. 56-72.
15. Боярко І. М., Гриценко Л. Л., Інвестиційний аналіз : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 400 с.
16. Бурлака Н. І. Розвиток інвестиційної діяльності підприємств України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 8. С. 37-44.
17. Даниленко А. І. Інвестиційні проекти та їхня роль у розвитку економіки України. *Фінанси України*. 2019. № 6. С. 7-22.
18. Дема Д. І., Абрамова І. В., Недільська Л. В. Фінансовий ринок : навч. посіб. Житомир : ЖНАЕУ, 2017. 448 с.
19. Костюкевич Р. М. Інвестиційний менеджмент : навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2011. 270 с.

20. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність: підруч. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 472 с.

21. Матюшенко І. Ю. Інвестування (в контексті міжнародної інтеграції України) : навч. посіб. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. 396 с. - <http://international-relations-tourism.karazin.ua/themes/irtb/resources/71cd071928e146097e2db0b133a82f01.pdf>

22. Олешко Т. І., Козел А. М. Особливості залучення іноземних інвестицій в економіку України. *Ефективна економіка*. 2019. № 4. – URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6979> (дата звернення: 14.01.2020).

23. Паливода К. В. Проблеми формування привабливого інвестиційного клімату як засобу подолання деструкцій в економіці України. *Економіка та держава*. 2018. № 3. С. 4-9.

24. Пересада А. А. Інвестиційний процес в Україні. Київ : Лібра, 2016. 392 с.

25. Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон : Закон України від 13 жовт. 1992 р. № 2673-ХІІ. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2673-12> (дата звернення: 14.12.2019).

26. Про затвердження Порядку розроблення інвестиційного проекту, для реалізації якого може надаватися державна підтримка : наказ Мінекономрозвитку України від 19 черв. 2012 р. № 724. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1309-12> (дата звернення: 14.12.2019).

27. Про затвердження форми проектної (інвестиційної) пропозиції, на основі якої готується інвестиційний проект, для розроблення якого може надаватися державна підтримка : наказ Мінекономрозвитку України від 19 черв. 2012 р. № 724. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1308-12> (дата звернення: 14.12.2019).

28. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18 вер. 1991 р. № 1560-ХІІ. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17> (дата звернення: 14.12.2019).

29. Про інститути спільного інвестування : Закон України від 5 лип. 2012 р. № 5080-VI. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17> (дата звернення: 14.12.2019).

30. Про режим іноземного інвестування : Закон України від 19 бер. 1996 р. № 93/96-ВР. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-вр> (дата звернення: 14.12.2019).

31. Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків : Закон України від 16 лип. 1999 р. № 991-XIV – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/991-14> (дата звернення: 14.12.2019).

РОЗДІЛ 5. ІНТЕРНЕТ САЙТИ

1. Сервер Верховної Ради України: <http://www.rada.gov.ua/>.
2. Міністерство фінансів України: <http://www.minfin.gov.ua/>.
3. Державна фіскальна служба України: <http://sfs.gov.ua/>
4. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку: <http://www.nssmsc.gov.ua/>.
5. Рахункова палата України <http://www.ac-rada.gov.ua/>.
6. Нормативні акти України: www.nau.kiev.ua/.

7. Державна служба статистики України: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
8. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України: <http://www.me.gov.ua/>